

Provinciale Staten
t.a.v. de voorzitter**Onderwerp**
Vervolg Zeeuws gebiedsprogramma**Zaaknummer**
441345**Behandeld door****Verzonden**

Middelburg, 4 juli 2024

Geachte voorzitter,

Op 23 mei 2024 is het hoofdlijnenakkoord gepubliceerd. Dit hoofdlijnenakkoord heeft gevolgen voor het Zeeuwse gebiedsprogramma, maar die zijn op dit moment nog niet exact te duiden. Het hoofdlijnenakkoord zal in de komende periode worden vertaald naar een regeerprogramma. De onderdelen uit het hoofdlijnenakkoord zijn daarbij leidend. In het hoofdlijnenakkoord zijn een aantal uitgangspunten opgenomen die de opgaven natuur, stikstof, water en klimaat en het Zeeuws gebiedsprogramma raken. Over onderwerpen die niet genoemd zijn in het hoofdlijnenakkoord wordt later in het nog op te stellen regeerprogramma een standpunt ingenomen. Over de inhoud van het nog op te stellen regeerprogramma is op dit moment nog geen duidelijkheid. Voor het Zeeuws gebiedsprogramma betekent dit dat er nog veel onduidelijk is. Omdat er nog zoveel onduidelijk is, geven we aan hoe we, met de kennis van nu, de komende tijd verder willen gaan.

Hoofdlijnenakkoord

De volgende onderdelen van het hoofdlijnenakkoord zijn relevant voor de opgaven en het Zeeuws gebiedsprogramma.

Inhoudelijk

- Er wordt ingezet op andere kaders voor milieu-, water-, mest- en natuurwetten. Hierover is overleg met Brussel nodig.
- Geen nieuwe nationale koppen op het Europees beleid, bestaande koppen worden zoveel mogelijk geschrapt.
- Er is veel aandacht voor het verdienvermogen van de agrarische sector.
- Er is veel aandacht voor de eigen inzet van de agrarische sector, de vakkennis van de boeren en tuinders staat centraal. Van middelsturing naar doelsturing.
- Er is aandacht voor de gebiedsgerichte aanpak.

Financieel

De resterende middelen van het Transitiefonds (20,1 miljard) worden herbestemd.

- € 5 miljard wordt bestemd voor de landbouw (innovatie, opkoopregeling en mestaanpak);
- € 500 miljoen per jaar wordt ingezet voor agrarisch natuurbeheer
- Circa € 4 miljard blijft via de begroting van LNV beschikbaar voor o.a. de koplopermaatregelen. Dit betreft in elk geval de € 3,9 miljoen voor de maatregelen die in de eerste fase door Wageningen Economic Research en het Rijk positief zijn beoordeeld. Over het geld voor de tweede fase, de maatregelen die in de tweede fase door Wageningen Economic Research en het Rijk positief zijn beoordeeld maatregelen, voor Zeeland € 3,45 miljoen, moet nog besluitvorming door de Eerste Kamer plaatsvinden. De Voorjaarsnota, waar dit in is opgenomen, is inmiddels wel door de tweede kamer goedgekeurd.

Opgaven die niet geraakt worden door het Hoofdlijnenakkoord

Een aantal opgaven zal niet worden geraakt door het hoofdlijnenakkoord, zoals de uitvoering van het Natuurpact, het Programma Natuur en de koplopermaatregelen. Met het uitvoeren van deze maatregelen kan de benodigde transitie in het landelijke gebied worden voortgezet. Er zijn middelen

beschikbaar voor deze transitie zowel in de Zeeuwse natuurgebieden als daarbuiten. De uitvoeren van deze maatregelen vraagt, los van het Zeeuws gebiedsprogramma, al een behoorlijke versteviging van de inzet op de uitvoering. Met de vorming van het Programmabureau uitvoering Landelijk Gebied is door het bundelen van uitvoeringskracht hier een eerste stap in gezet.

Uit het hoofdlijnenakkoord blijkt dat het Rijk blijft inzetten op de gebiedenaanpak. In Zeeland hebben we reeds 5 gebieden benoemd die met een gebieden aanpak worden vorm gegeven, namelijk Schouwen West, Noord West Walcheren, Grenspark Groot Saeftinghe, Veerse Meer en North Seaport District. Deze aanpak past binnen de uitgangspunten.

Opgaven die wel geraakt worden door het hoofdlijnenakkoord

Er zijn (delen van) opgaven die wel geraakt worden door het hoofdlijnenakkoord, met name door het wegvallen van het Transitiefonds. Het gaat dan bijvoorbeeld om maatregelen die de transitie van de landbouw stimuleren, maar ook maatregelen voor het realiseren van groenblauwe dooradering. Om te werken aan de (wettelijke) opgaven zal op een andere manier financiering moeten worden gevonden.

Hoe nu verder

We houden vast aan de ingezette lijn en het perspectief dat we eerder hebben geformuleerd in het Zeeuws gebiedsprogramma, binnen de mogelijkheden en in aangepaste vorm, met aandacht voor de fasering en prioritering van de opgaven. Hiervoor gelden de volgende uitgangspunten:

- We werken door aan een volgende integrale versie van het Zeeuws gebiedsprogramma waarin alle sectoren worden meegenomen. GS, PS en de externe partners hebben immers in grote mate de opgaven (h)erkend en de integrale aanpak omarmd. Dit doen we in ons eigen tempo.
- De volgende versie van het gebiedsprogramma bouwt voort op een eigen, Zeeuwse, visie op het landelijk gebied, de gebiedsgerichte aanpak en geeft een integrale samenhangende aanpak van de opgaven natuur, stikstof, water en klimaat.
- Het gebiedsprogramma is de basis voor de transitie in het landelijk gebied waarvoor nu andere financieringsbronnen worden gezocht. Maar het biedt ook de mogelijkheid om aan te sluiten bij andere processen zoals de energietransitie, Europa en klimaatmaatregelen.
- De prioriteiten liggen bij de wettelijk opgaven voor de Natura 2000-gebieden, Natuurnetwerk Zeeland, de Bossenstrategie en de Kaderrichtlijn Water.
- Opgaven die niet Zeeuws breed worden gedragen, zoals nieuwe natuur, worden in principe niet meegenomen tenzij zich meekoppelkansen voordoen.
- De andere opgaven, zoals groenblauwe dooradering, worden meer gefaseerd opgepakt.
- De stikstofopgave is in hoofdzaak een Rijksopgave maar wij zullen ons inspannen om aan het richtinggevend emissiereductie doel bij te dragen.

Na de zomer zullen wij u nader informeren over de wijze waarop wij gezamenlijk met de externe partners invulling willen geven aan de volgende versie van het Zeeuws gebiedsprogramma.

Met vriendelijke groet,

Gedeputeerde Staten van Zeeland,

drs. J.M.M. Polman
Voorzitter

drs. M.C.J. Franken
Secretaris-algemeen directeur

U wordt verzocht om in uw correspondentie steeds het zaaknummer te vermelden.